

بررسی سازگاری درخت چند منظوره هوهوبا (Jojoba) در استان کرمان

شاهسوند حسنی، حسین^۱، مرتضوی جهرمی، سیدرضا^۲، صفاری، وحیدرضا^۳، ادبی، علی^۴، امیری نژاد، مهدیه^۵، کاظمی، لیلا^۶، وعلی اصغر پهلوان پورفرد جهرمی^۷.

۱- عضو هیات علمی بخش زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

۲- عضو هیات علمی بخش جنگل و منابع طبیعی مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی استان فارس

۳- عضو هیات علمی بخش باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

۴، ۵ و ۶- کارشناس دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

۷- عضو هیات علمی بخش باغبانی مرکز تحقیقات کشاورزی جهرم

درخت هوهوبا (*Simmondsia chinensis*) بومی صحرای سونوران آمریکای جنوبی است که معروف به گیاه معجزه است و می‌تواند در شرایط کم آبی، گرما و شوری رشد نماید و روغن آن دارای کاربردهای زیادی در صنعت، پزشکی و لوازم بهداشتی و آرایشی دارد. با توجه به اهمیت اقتصادی و زیست محیطی این گیاه و مشابهت‌های عنوان شده برای رشد این گیاه در بخشهایی از ایران از جمله استان کرمان جهت بررسی این موضوع و در صورت امکان استفاده بهینه از این گیاه دو کلون و هریک شامل ۱۰۰۰ نهال در قالب طرح کرت‌های دو بار خرد شده (Split-Split plot design) به مساحت بیش از دو هکتار در چهار شهرستان کرمان (مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان)، بم (ایستگاه تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی وزارت کشاورزی)، جیرفت (ایستگاه تحقیقاتی مجتمع عالی کشاورزی جیرفت وابسته به دانشگاه شهید باهنر کرمان) و شهداد (باغ گیاهشناسی شهرداری شهداد) در استان کرمان در سال زراعی ۱۳۸۳-۱۳۸۲ کشت گردید. بررسیهای تجزیه واریانس در خصوص صفات مرفولوژی شامل صفات تعداد نهال سبز یکسال پس از کاشت، تعداد شاخه اصلی، تعداد شاخه فرعی، تعداد برگ و ارتفاع نهالها ده ماه پس از کاشت نشان داد که شرایط سازگاری و رشد برای این گیاه به ترتیب در شهرستانهای جیرفت، بم، شهداد و کرمان بیشتر است بطوریکه نسبت به سرمای زیر صفر در شرایط کرمان واکنش منفی نشان داد و رشد آن بمقدار قابل توجهی کاهش یافت ولی در شرایط شهرستان جیرفت رشد بسیار قابل توجهی را از خود نشان داده است.

کلمات کلیدی: هوهوبا، سازگاری، صفات مرفولوژی، استان کرمان